

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ

Л.В. Вартабедян

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ

Конспекти уроків

4 клас

До підручника І.М. Веремійчика, В.П. Тиценка

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 371.32:371.381
ББК 74.263
В 12

Серію «Бібліотека вчителя» засновано 2007 року

Вартабедян Л.В.

В 12 Трудове навчання : конспекти уроків : 4 кл. : до підр. Веремійчика І.М., Тименка В.П. / Л.В. Вартабедян. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2016. — 80 с. — (Серія «Бібліотека вчителя»).

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-4330-4

У пропонованому посібнику вміщено розробки уроків з трудового навчання для 4 класу відповідно до чинної навчальної програми Міністерства освіти і науки України, Державного стандарту початкової загальної освіти та підручника з трудового навчання (автори: І.М. Веремійчик, В.П. Тименко).

Пропонуються зразки бесід на етапі вивчення нового матеріалу, розгорнуті пояснення та приклади виготовлення робіт, цікавий додатковий матеріал (загадки, кросворди, вірші, оповіді).

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 371.32:371.381

ББК 74.263

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)
ISBN 978-966-10-4330-4

© Навчальна книга — Богдан, 2016

ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема уроку	Сторінка	Дата
1.	Дитячий ігровий дизайн ландшафтів. Колаж.	4	
2.	Робота з пластиліном.	8	
3.	Дизайн середовища.	10	
4.	Дитячий ігровий дизайн середовища.	11	
5.	Витинанка.	12	
6.	Сюжетні витинанки.	14	
7.	Оригамі.	16	
8.	Штучні квіти об'ємної форми.	18	
9.	Штучні квіти об'ємної форми.	20	
10.	Штучні квіти об'ємної форми.	22	
11.	Декоративне панно.	24	
12.	Перевір себе.	27	
13.	Вироби з тканини і хутра.	30	
14.	Різдвяний вертеп.	33	
15.	Моделювання одягу.	35	
16.	Бісероплетіння.	37	
17.	Робота із сучасними штучними матеріалами.	40	
18.	Робота із сучасними штучними матеріалами. Святковий сувенір.	42	
19.	Робота із сучасними штучними матеріалами. Прикраси з пласти- кату.	45	
20.	Плетіння. «Восьминіжок».	47	
21.	Вишивання хрестиком.	49	
22.	Вишивання. Оздоблення виробів технікою вишивки низинкою.	51	
23.	Вишивання низинкою. Вишивання манишки.	52	
24.	Вишивання гладдю. Вишиті аплікації до дитячого одягу.	54	
25.	Самообслуговування в художньому побуті. Український національ- ний костюм.	56	
26.	Об'ємні іграшки з тканини та гудзиків. Виготовлення м'якої іграш- ки «Котик».	58	
27.	Пап'є-маше. Сувеніри з пап'є-маше. Декоративна тарілка.	60	
28.	Дитячий графічний ігровий дизайн.	62	
29.	Дитячий графічний ігровий дизайн.	66	
30.	Промисловий дизайн. Технічні конструкції.	69	
31.	Емблеми промислового дизайну (карбування).	72	
32.	Дитячий промисловий ігровий дизайн. Промисловий дизайн «Ра- кета».	74	
33.	Дитячий промисловий ігровий дизайн. Об'ємні фігури з дроту.	76	
34.	Дитячий промисловий ігровий дизайн. Іграшки з дроту, хутра та ниток. «Павучок».	78	

Дата

Урок 1

Клас

Тема. Дитячий ігровий дизайн ландшафтів. Колаж.

Об'єкт праці. Комплектація папок необхідними інструментами.

Додатковий

Мета. Поглибити знання учнів про роль праці в житті людини, ділові якості та умови праці дизайнерів. Навчити правильно організовувати своє робоче місце, укомплектовувати папки необхідними інструментами. Створювати колаж «Пори року». Актуалізувати загальні правила безпечної трудової діяльності на уроках трудового навчання.

матеріал до уроку

Обладнання. Слайди різних дизайнерів «глядач», «слухач», «діяч»; відеофільм «Ландшафтний дизайн дитячих ігрових майданчиків».

Хід уроку

I. Організація класу. Підготовка робочих місць.

Девіз уроку: Кожен майстер колись був невмілим.

II. Повідомлення теми та мети уроку.

— Сьогодні на уроці ми продовжимо вивчення цікавого, захоплюючого і потрібного в повсякденному житті курсу «Трудове навчання». На уроці ми попрацюємо над грою-колажем «Пори року». Порівняємо назви місяців з окремими процесами в природі, що відбуваються в різні пори року.

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Бесіда про ділові якості та умови праці дизайнерів (*підручник, с. 4*).

— Пригадайте, з якими дизайнерськими роботами ви знайомі (*підручник, с. 5–6*).

(Відповіді учнів:

- А) людина-природа;
- Б) людина-людина;
- В) людина-знакові системи;
- Г) людина-техніка;
- Д) людина-художні образи).

— Чим відрізняються між собою дизайнерські роботи?

(Відповідь: умовами праці, об'єктами праці, використаними інструментами).

— Що у них спільного?

(Відповідь: ділові якості дизайнерів).

— Отже, людина будь-якої професії повинна бути майстром своєї справи, компетентною, акуратною, точною, відповідальною, доводити розпочату справу до завершення, не кидати її незакінченою.

2. Актуалізація знань про загальні правила безпечної трудової діяльності.

Жителі країни Умілі Руки мають свій Основний закон, який регламентує правила життя і професійної діяльності для безпечної праці.

Стаття 1. Працювати слід у спеціальному робочому одязі (*халат, фартух, рукавники*).

Стаття 2. З інструментами поводитись обережно.

Стаття 3. Працювати охайно, дбати про чистоту довкілля.

Стаття 4. Економно використовувати матеріал.

Стаття 5. Роботу виконувати дисципліновано, без зайвих рухів, балаканини.

Стаття 6. Цінувати кожну хвилину робочого часу, не витратити її марно.

3. Повторення обов'язків чергових.

Щоуроку чергові класу повинні виконувати обов'язки щодо дотримання Основного закону.

1) До уроку за вказівкою вчителя розкласти на партах інструменти і матеріали.

2) В кінці уроку допомогти продемонструвати виставку готових робіт.

3) Під час уроку стежити за чистотою в класі.

4) Після уроку прибрати класну кімнату.

4. Інструкції з техніки безпеки під час роботи з різними інструментами.

В країні Умлі Руки під час кожного уроку необхідним є проведення інструктажу з техніки безпеки.

Загальні правила для учнів

1. Роботу розпочинай після дозволу вчителя.
2. Інструмент використовуй за призначенням, не працюй несправним і тупим інструментом.
3. Ключі та різальні інструменти повинні зберігатися лише в спеціально обладнаних папках у відведеному в класі місці.
4. Під час робочого процесу не відволікайся на сторонні справи, не розмовляй, будь зосередженим.
5. У процесі роботи дотримуйся порядку на робочому місці, а після роботи акуратно прибери його.

Правила користування ножицями і ножем

1. Ножиці для ручної праці повинні мати заокруглені кінці.
2. Клади ножиці чи ніж так, щоб вони не виступали за край робочого місця.
3. Не працюй тупими ножицями і ножем, а також ножицями зі слабким кріпленням.
4. У процесі різання уважно слідкуй за розміткою.
5. У процесі роботи тримай матеріал пасивною рукою так, щоб пальці були осторонь від гострого леза.
6. Не розмахуй ножицями, ножем, під час різання не ходи, а також не підходь занадто близько до того, хто ними працює.
7. Після роботи ножиці тримай складеними, бажано в чохлі, так само, як ніж.

Правила користування шилом

1. Проколюй предмет на спеціальній (дерев'яній або гумовій) підкладці.
2. Не розмахуй рукою, в якій тримаєш шило.
3. Під час роботи з шилом не розмовляй.
4. Не проколюй шилом тверді предмети округлої форми (пересохлі каштани, жолуді, горіхові шкаралупи).
5. У процесі проколювання отвору будь уважним.
6. Користуйся тільки справним інструментом — ручка повинна бути щільно припасована із захисним кільцем.

Правила користування голкою

1. Голку тримай тільки з протягнутою ниткою в гольнику або футлярі.
2. Не можна вколювати голку в свій одяг.
3. Не бери голки до рота.
4. Запасні голки зберігай у футлярі або гольнику.
5. Не використовуй голку замість шпильки.
6. Під час зшивання цупких матеріалів (шкіра, штучне хутро, картон) попередньо в місці зшивання зроби отвори шилом.
7. Під час шиття користуйся наперстком.

Правила користування дротом

1. Не бери дрот до рота.
2. Відріжай потрібну довжину дроту ножицями або кусачками, не відкушуй зубами.
3. Не грайся дротом, не намотуй його на долоню, пальці.
4. Не розмахуй рукою, в якій тримаєш дрот.
5. Працюй з дротом зосереджено, не відволікайся.
6. При з'єднанні дротом цупких матеріалів або округлих форм спочатку зроби в них отвори шилом.

Фізкультхвилинка.

Всім нам голки зручно брати,
Якщо справа їх складати,
Ну а нитки зручніш взяти,
Якщо зліва розкладати.

Де наперсток зручно брати?
Там, де й нитки, зліва, брате.
Ножиці зручніше брати справа,
От така-то, друзі, справа.

IV. Комплектація папок необхідними матеріалами.

1. Розгляд готових укомплектованих папок:
 - для роботи з папером;
 - для роботи з тканиною.
2. Аналіз змісту папок.
3. Комплектація власних папок необхідними матеріалами.

V. Закріплення матеріалу.

1. Перегляд слайдів та обговорення: дизайнер-«глядач», дизайнер-«слухач», дизайнер-«діяч».
2. Дитячий ігровий дизайн ландшафтів (*підручник, с. 11*).
 - Перегляд відеофільму «Ландшафтний дизайн дитячих ігрових майданчиків».

Висновок:

Дитячий ігровий майданчик — як елемент розвитку дитини — психологічного, фізичного і розумового, допоможе розвинути дитині наявні навички, а батькам — помітити таланти або просто схильність, скажімо, до певного виду спорту.

З дитячим майданчиком, з іграми у дворі та дворовими товаришами пов'язані теплі, приємні спогади у майже будь-якого жителя великого міста. Головне для дитячого майданчика — безпека, адже гра в жодному разі не повинна обернутися трагедією.... В жодному разі не повинно бути гострих, виступаючих кутів, а місця швів, з'єднань мають бути ретельно зачищені та відшліфовані. Важливо, щоб дітям було не тільки безпечно, а й цікаво гратися, адже малюки саме через гру пізнають навколишній світ і набувають навичок спілкування.

VI. Практична робота.

1. Людина і природа. Техніка-колаж.
 - А) робота з підручником (*с. 12*);
 - Б) відгадай загадку;
 - В) технологічна карта (з підручника).
2. Робота в групах.
(*Учні перед уроками розподіляються на 4 групи*).

Група «Весна».

Під час представлення учні наклеюють кольори весни на сонце-круг. Підбирають прикметники до слів: Сонце — Небо — Земля — Люди — Квіти — Настрій.

Надійшла весна прекрасна,
Многоцвітна, тепла, ясна,
Наче дівчина в вінку.
Зацвіли луги, діброви,
Повно гомону, розмови
І пісень в чагарнику.

І. Франко

Група «Літо».

Образ Літа — молода, щедра і багата дівчина-красуня, у вбранні та прикрасах якої все доречне і чарівне: і квіти, і трави, і плоди, і стиглі ягоди, і налиті теплом колоски.

Червень дбав про нас —
Ягід нам припас.
Липень дав нам радо
Меду повен кадуб.

Серпень серед нив
Жниварів зустрів.
Жнімо, жнімо жито!
Славмо, славмо літо!
Г. Храпач

Група «Осінь».

Осінь чарівна не лише своїми щедрими дарами, а й барвами: голубою далечинню небес, метушінням пташок, дощиком. Саме осінньої пори кожна нива, кожен сад віддають людям усе.

Охололи води і земля,
Сон бере натружені поля.
На горбах у висохлий кулак
Заховав зернята дикий мак.
А поміж горбами в теплий край
Покотився колесом курай.
Ні душі в полях, лише димок
Лащиться, згортається в клубок.
То в село за синій горизонт
Поспішає трактор на ремонт.
Тихо-тихо трактор вуркотить,
Щоб свої поля не розбудить.

А. Качан

Група «Зима».

Зима — пора року, коли вся природа засинає. До нас приходить Дід Мороз, який виконує все, що ми просимо.

Дорога біла стелиться,
І краю їй нема.
Сніжок мете. Метелиця.
Прийшла до нас зима.

В. Бичко

3. Оформлення колажу «Пори року».

VII. Оцінювання груп-дизайнерів.

VIII. Підсумок уроку.

IX. Прибирання робочих місць.

Дата

Урок 2

Клас

Тема. Робота з пластиліном.

Об'єкт праці. Композиції «Декоративні півники», «Звірі», макети космічних апаратів.

Додатковий

матеріал до уроку

Мета. Вчити раціонально організовувати колективну працю. Закріплювати вміння поєднувати способи «витягування» з цілого шматка пластиліну (глини) і «примазування» деталей до основи. Виготовляти тематичні композиції, розвивати образне мислення.

Матеріали та інструменти. Слайди, зразок готових композицій, пластилін, підкладні дощечки, стеки, серветки, відео «Ліпимо пластиліном».

Хід уроку

I. Підготовка робочих місць до уроку.

II. Організаційний момент.

Девіз: Тож девіз тепер згадаймо
І урок вже починаймо!
Знаємо! Творимо! Зможемо!
Зуміємо!

III. Повідомлення теми та мети уроку.

Шматок пластиліну на парті дримає,
І чим він стане — ніхто не знає,
Чи квіткою, що радує всіх нині,
Чи пташкою у гіллі на калині.
Ви потрудіться добре всі, будь ласка, —
Настане диво, оживе прекрасна казка.

Кожен із вас сьогодні на уроці стане дизайнером-скульптором і власноруч оживить шматок пластиліну. А цей шматок пластиліну стане чарівним, адже буде зігрітий теплотою ваших рук.

IV. Розгляд зразків виробів.

1. Перегляд слайдів, зразків готових композицій.
2. Перегляд відео «Ліпимо пластиліном».

V. Технологія виготовлення виробів.

1. Робота з підручником (с. 14–15).
2. Повторення техніки безпеки.

VI. Практична робота.

1. Група «Півники».

У дворі він — командир!
Має шпори і мундир,
Червоненький гребінець —
Хлопець просто молодець!
Рано-вранці устає,
Іншим спати не дає.
Будить двір увесь піснями
І качок штурмує днями. (Півник).

(Підручник, с. 16).

2. Група «Звірятка».

Відгадування загадок.

- Колобка я з'їла,
до вовчика в хату сіла.
Вовкові — сестричка,
а звать мене ... (лисичка).

- Хижий звір у хашах спить.
Як зареве, як заричить,
листя осипається з дерев.
Хто ж це? Відгадали?.. (*Лев*)

- Я шукаю мед, малину,
рибку сам собі ловлю.
Влітку й миті не спочину,
а зайде зима, то сплю. (*Ведмідь*)

- Така велика, довгонога
і більша за найбільшу шафу.
Така розумна і красива
у зоопарку є ... (*жирафа*).

(Підручник, с. 18).

3. Група «Космонавти».

Ну от, ми в космічну техніку сіли.
Увага! Старт і полетіли!
Ніхто не зможе нам сказати,
Що ми не справжні космонавти.

(Підручник, с. 19-20).

VII. Оцінювання груп.

VIII. Підсумок уроку.

IX. Прибирання робочих місць.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....